

1 לפולגהו. לכך צריכי - הוצרך הכתוב ללמדנו, שאף בזה ניתן
2 להחרים רק מקצתו.

3 שואלת הגמרא: 'זבחה' שנאמר בפסוק זה, למה לי - מדוע נכתבה
4 תיבה זו. משיבה הגמרא: תיבה זו נצרכה לכתובתא בברייתא, וכול
5 היית לומר, שיתרים אדם את בנו וכתו או את עבדו ושפחתו
6 העבדיים, ושרה מקנתו. תלמוד לומר 'זבחה', ויש לדרוש, מה
7 זבחה, יש לו רשות למוכרה כיון שהיא שלו, וכמו כן יש לו רשות
8 להחרימה, אף כל דבר שיש לו רשות למוכרה נחשב שהוא שלו
9 ויש לו רשות להחרימו, והתמעטו אלו, שאינם שלו שהרי אין לו
10 רשות למוכרם ומשום כך אינו יכול להחרימם. מקשה הגמרא: והלא
11 את בתו הקטנה יש לו לאדם רשות למוכרה, וכי יכול היית לפרש
12 שמחמת זה יתירמה. משיבה הגמרא באופן אחר: תלמוד לומר
13 'זבחה', וכך יש לפרש, מה זבחה יש לו רשות למוכרה לעולם
14 כיון שהיא שלו, וכי יכול להחרימה, אף כל דבר שיש לו רשות
15 למוכרה לעולם נחשב שהוא שלו ויכול להחרימו, ונתמעטה בזה גם
16 בתו הקטנה, שאין לו רשות למוכרה תמיד אלא דווקא בקטנותה,
17 ומשום כך אינו יכול להחרימה.

18 שנינו במשנה: אמר רבי אלעזר בן עזריה, אם לגבוה אין אדם
19 רשאי וכו' להחרים את כל נכסיו, על אחת כמה וכמה שיהא אדם
20 חס על נכסיו. הגמרא מבארת במה נחלק רבי אלעזר בן עזריה על
21 רבי אליעזר. שואלת הגמרא: מה הוסיף רבי אלעזר בן עזריה, היינו
22 תנא קמא - הרי לכאורה הוא סובר כרבי אליעזר, שאדם אינו יכול
23 להחרים את כל נכסיו. משיבה הגמרא: איבא בינייהו דרבי אילא -
24 רבי אליעזר ורבי אלעזר בן עזריה נחלקו, האם חוששים לדברי רבי
25 אילא או לא. דאמר רבי אילא, באושא התקינו חכמים, שהמבבזו
26 - המחלק מנכסיו לעניים, אל יבבזו יותר מחומש מנכסיו, כדי שלא
27 יצטרך הוא עצמו לבריות. ובהו נחלקו תנאים אלו, רבי אליעזר לא
28 סבר כרבי אילא, אלא סבר שניתן לבבזו אף יותר מחומש ובלבד
29 שישיר לעצמו מעט, וכן מחרים נכסיו יכול להחרים את כל נכסיו אם
30 משייר מעט. ואילו רבי אלעזר בן עזריה סובר כרבי אילא, ולכך אף
31 לצורך חרם לא יבבזו יותר מחמישית מנכסיו.

32 הגמרא מביאה מעשה בענין בזבזו ממון לדבר מצוה: מעשה באחד
33 שבקש לבבזו לדבר מצוה יותר מחומש מנכסיו, ולא הניחו לו
34 חביריו לעשות כן, ומנו - ומי הם חביריו שלא הניחו לו לעשות כן,
35 רבי יששב, ואמרי לה ויש שאמרו שמועה זו בלשון אחרת, מעשה
36 ברבי יששב שבקש לבבזו יותר מחומש ולא הניחו לו חביריו לעשות
37 כן, ומנו חביריו, רבי עקיבא. הרי שיש תנא נוסף הסובר כדברי רבי
38 אילא.

משנה

39 המשנה מביאה כמה דברים שאדם אינו יכול להחרימם: המחרים את
40 בנו וכתו, ואת עבדו ושפחתו העבדים, ושרה מקנתו, אין הם
41 מותרין כלל, משום שאין אדם מחרים דבר שאינו שלו, וכל אלו
42 אינם שלו.

43 המשנה מבארת את דין כהנים ולוים לענין החרמת נכסיהם: הבהנים
44 והלוים אין מחרימין מנכסיהם, דברי רבי יהודה. רבי שמעון אומר,
45 אמנם הבהנים אין מחרימין, משום שתחרמין שלהן - שהם זוכים
46 בכל החרמים, ותיכף כשיחול החרם זכה בו הכהן לעצמו, ואולם
47 הלויים מחרימין - יכולים להחרים את נכסיהם, משום שאין התרמין
48 שלהן - הם אינם זוכים בחרמים וממילא חל החרם ככל חרם של
49 ישראל.

51 אמר רבי, נראין (-מסתברים) דברי רבי יהודה שהלוים אינם
52 מחרימים, רק בקרקעות, משום שנאמר בחלוקת ערי הלוים (ויקרא
53 כה לד) 'כי אהוות עולם היא להם', והיינו, שהם אינם יכולים
54 להוציא מרשותם את הערים והקרקעות שקיבלו בנחלתם, ונראים
55 דברי רבי שמעון שהלוים מחרימים, רק במטלטלין, משום שאין
56 התרמין שלהן ויכול החרם לחול ככל חרם של אדם מישראל.

נמרא

57 הגמרא מבארת את שיטות התנאים שבמשנה בדין חרם של כהנים
58 ולוים. שואלת הגמרא: ורבי יהודה סובר שכהנים ולוים אינם
59 מחרימים, בשלמא כהנים, מובן מה שאין מחרימין, משום שהטעם
60 בזה הוא שתחרמין שלהן - שהם זוכים בכל החרמים, ומיד כשהכהן
61 מחרים הוא זוכה לעצמו במה שהחרים. אלא דין זה שלויים אינם
62 מחרימים, אינו מובן, שהרי הם אינם זוכים בחרמים, ובשלמא
63 מקרקעי, מובן מה שהלוים לא מחרמי, משום דכתוב לגבי ערי
64 הלוים (שם). 'כי אהוות עולם היא להם', ומשמעות הפסוק היא
65 שערי הלוים ומגרשיהם יהיו לעולם שלהם, והם אינם יכולים
66 להוציאם מרשותם, אלא מטלטלין (-מטלטלין) שעליהם לא נאמר
67 הפסוק, ליתרמי - מדוע אין הלוים יכולים להחרים. משיבה הגמרא:
68 טעמו של רבי יהודה הוא, משום דאמר קרא בדין חרם (שם כו כח),
69 'מכל אשר לו מאדם ובהמה ומשרה אהוותו', הרי שהפסוק מקיש
70 את דין מטלטלין הנלמד ממכל אשר לו לדין קרקעות הנלמד
71 מ'ומשרה אהוותו', ויש ללמוד מהיקש זה, שכמו שאין הלוים יכולים
72 להחרים קרקעות, כך אינם יכולים להחרים מטלטלין.

73 שואלת הגמרא: ורבי שמעון סובר שכהנים אינם מחרימים ולוים
74 מחרימים, בשלמא לגבי כהנים, מובן מה שאינם יכולים להחרים
75 מנכסיהם, כדאמרן במשנה, שהם זוכים בחרם מיד, אלא דין זה
76 שהלוים יכולים להחרים נכסיהם אינו מובן, שהרי בשלמא
77 מטלטלים, לחרים - מובן מה שהם יכולים להחרים, משום שאפשר
78 דלא מקיש רבי שמעון מטלטלין לקרקע כרבי יהודה, והרי הלוים הם
79 כשאר ישראלים. אלא מה שהם יכולים להחרים מקרקעי אינו מובן,
80 אמאי הם יכולים להחרימם, והכתוב לגבי ערי הלוים (שם כה לד)
81 'כי אהוות עולם היא להם', ומשמעות הפסוק היא שהקרקע ניתנה
82 להם לעולם ואסור להם להעביר את הבעלות לאחרים, ועל ידי
83 החרם עובר הקרקע לרשות הכהן. משיבה הגמרא: מאי מחרמיין
84 נמי דקאמר - אכן מה היא כוונת רבי שמעון במה שאמר שהלוים
85 מחרימים, על כרחך כוונתו היא שיכולים להחרים רק מטלטלי,
86 משום שסבר שאין להקיש מטלטלין לקרקעות, אבל בקרקעות הוא
87 מודה לרבי יהודה שהם אינם יכולים להחרים.

88 שואלת הגמרא: והא מדקתני - ממה ששנינו בסיפא, אמר רבי,
89 נראין דברי רבי יהודה במקרקעי ודברי רבי שמעון במטלטלי,
90 מכלל - משמע מלשון זה, דרבי שמעון שאמר 'הלוים מחרמיין',
91 מקרקעי נמי קאמר - כוונתו שהם מחרימים מטלטלין וקרקעות, ועל
92 זה אמר רבי שנראים דבריו רק במטלטלין. משיבה הגמרא: הדי
93 קאמר - כך כוונת התנא לומר, אמר רבי, נראין דברי רבי יהודה
94 לרבי שמעון בקרקעות, משום שאף רבי שמעון לא נחלק [עליו]
95 אלא במטלטלין, אבל בקרקעות מודה ליה רבי שמעון לרבי יהודה
96 שהם אינם יכולים להחרים.

97 הגמרא מבארת למי ניתנים החרמים: אמר רבי חייא בר אבין,
98 ישראל שתחרים מטלטלין, נתנן לכל בהן שריצה, שנאמר לגבי
99 מתנות כהונה (במדבר יח יד), 'כל חרם בישראל'
100

